

РЮНОСКЕ АКУТАГАВА МЛАДЕЖИТЕ И СМЪРТТА

Превод от японски: Дора Барова, 1986

chitanka.info

Сцената е без декор. Появяват се, разговаряйки, двама евнуси.

— И този месец шест придворни дами се очаква да родят. А ако направим сметка на бременните, ще излязат сигурно няколко десетки.

— И не се знае от кого зачеват ли?

— Не. А не би трябвало да се получава така, защото други мъже освен нас не могат да прекрачат прага на покоите им. За най-голямо учудване обаче всеки месец раждат по няколко дами.

— Значи все пак при тях се промъкват скришом мъже.

— И аз отначало мислех така. Но колкото и да засилвах охраната, дамите не спираха да раждат.

— И те самите ли не знаят?

— Да видиш ти чудо. Подпитах ги оттук-оттам и излезе, че в покоите им наистина се промъквали мъже, но невидими. Само гласовете им се чували.

— Гледай ти! Наистина необикновена работа!

— Звучи невероятно, но така или иначе това е единственото, което знаем за загадъчните нашественици, и трябва да решим какви предпазни мерки да вземем. Ти какво предлагаш?

— Нямам кой знае каква идея, но щом като е ясно, че в покоите на придворните дами се промъкват мъже, то...

— Промъкват се.

— Защо тогава да не посипем наоколо пясък? Ако се спускат от небето, нищо няма да стане, но ако вървят по земята, стъпките им непременно ще се отпечатат върху пясъка, нали така?

— Вярно! Идеята ти е чудесна! Тръгваме по следите им и са ни в ръцете.

— Опитът е най-добрата проверка, тъй че да действуваме.

— Да, и то без да губим нито минутка!

(Двамата се отдалечават.)

* * *

Множество камериерки насипват пясък.

— Вече не остана празно място.

— Не, тук в този ъгъл няма. (Поръсва мястото.)

— А сега да се заемем с коридора. (Всички излизат.)

* * *

Двама младежи седят при светлината на свещ.

Б — Стана година, откак започнахме да ходим там.

А — Как лети времето!... Допреди година разсъждавахме до втръсване за битието, за висшите добродетели...

Б — А сега взехме да забравяме дори думи като „атман“^[1].

А — Отдавна съм казал „сбогом“ на философията на упанишади^[2].

Б — А преди се отдавахме изцяло на сериозни размисли за живота и смъртта.

А — Ами! Само на думи. Защото, ако е за въпрос, напоследък къде-къде повече разсъждаваме.

Б — Дали? Аз например оттогава нито веднъж не съм се замислял за смъртта.

А — Е, толкоз по-добре, ако е така.

Б — Не е ли глупаво все пак да си напрягаш мисълта за непонятни неща?

А — Но и ние рано или късно ще умрем.

Б — Е, надявам се да поживеем поне още година — две де.

А — Кой знае.

Б — А бе то, дето се вика, може и утре да умрем. Но ако се притесняваш за това, пропада цялото удоволствие от живота.

А — Не съм съвсем съгласен. Удоволствията губят всякакво съдържание без мисълта за смъртта.

Б — Може. И все пак не е нужно, струва ми се, да живееш в постоянно очакване на края.

А — Но нима обратното не е доброволна самозаблуда?

Б — Може би.

А — Тогава излиза, че изобщо няма смисъл от това, което вършим сега. Защото и ти, вярвам, живееш по този начин само за да разсееш илюзията.

Б — Така или иначе вече нямам никакво желание да се впускам във философии. Тъй че независимо от мнението ти не се каня да променям каквото и да било.

А (снизходително) — Твоя работа.

Б — Докато си губим времето в празни препирни, нощта почти отмина. Предлагам да тръгваме, а?

А — Добре.

Б — Взимай мантията, под която ще станеш невидим. (Подава мантията на А, намята се със своята и мигом изчезва. Чува се само гласът му.) Е, да тръгваме!

А (намята мантията си и също изчезва. Гласът му) — Пада роса.

* * *

Пълен мрак. Гласове.

Гласът на А — Брей, че тъмно!

Гласът на Б — Насмалко да застъпя мантията ти.

Гласът на А — Ето и шума на фонтана.

Гласът на Б — Да, вече сме под балкона.

* * *

Множество голи жени седят, разхождат се, лежат. Полумрак.

— Още ги няма.

— А и луната вече се скри.

— Дано по-скоро дойдат.

— Време е да чуем гласовете им.

— Но само гласове е някак недостатъчно, нали?

— Да, и все пак усещаш докосването.

— Отначало ме беше страх.

— Пък аз цяла нощ треперех.

— И аз.

— А той сигурно ти каза: „Недей да трепериш!“, нали?

— Да, да.

— Стана ми още по-страшно.

— А онази дама роди ли?

— Отдавна.

— Навярно е много щастлива?

— А колко е сладко детенцето й!

- Ох, и аз искам да стана майка.
- А пък аз никак. Изобщо не изпитвам подобно желание.
- Така ли?
- Да. Отвратително! Обичам само мъжката ласка.
- Хм...

Гласът на А — Тук още свети. Колко изумително красиви са телата ви сред този небесносин тюл!

- А-а, дойдохте ли?
- Ела при мен.
- Бъди тази нощ с мен.

Гласът на А — Ти си със златна гривна, нали?

— Да.

Гласът на А — Още трепериш.

- От радост.
- Ела при мен.
- Какво чакаш, приближи се.

Гласът на Б — Колко меки са ръцете ти!

- Ласкай ме вечно.
- Тази нощ си само мой.
- Не! Само мой. Кажу „да“.
- Ах! Ах!

Постепенно женските гласове преминават в стон и скоро съвсем стихват. Тишина. Внезапно нахлуват безчет стражници, въоръжени с копия.

Глас на стражник — Тук има стъпки.

- И тук.
- Аха, побягнаха натам.
- Дръжте ги! Дръжте ги!

Суматоха. Жените се разпръсват с писъци. Стражниците търсят следи и се мятат насам-натам. Лампите угасват и сцената потъва в мрак.

* * *

А и Б се появяват в мантиите си. От срещуположната страна излиза мъж с черна маска. Полумрак.

А и Б — Ей ти там, кой си?

Мъжът — Не ми се вярва да сте забравили гласа ми.

А и Б — Кой си ти?

Мъжът — Смъртта.

А и Б — Смъртта ли?

Мъжът — Какво толкова ви учудва? Имаше ме преди, има ме и сега. Ще ме има и в бъдеще. Може би съм единственият, който може да заяви „има ме“.

А — Какво те води насам?

Мъжът — Както ви е известно, винаги само едно-единствено нещо.

Б — Затова ли дойде? О, затова ли?

А — Дойде, значи. Чаках те. Ще успея най-сетне да зърна лицето ти. Хайде, взemi ми живота.

Мъжът (на Б) — И ти ли ме очакваше?

Б — Не, и през ум не ми е минавало. Искam да живея! Остави ме да поживея. Млад съм още. Кръвта във вените ми е все така гореща. Позволи ми да се порадвам още малко на живота.

Мъжът — Вероятно знаеш, че досега никога не съм се трогвал от молби.

Б (съкрушен) — На всяка цена ли трябва да умра? О-о, наистина ли се налага да умра?

Мъжът — Мъртъв си от мига, в който осъзна света около себе си. Изобщо знай, че досега ти се удаваше да гледаш слънцето единствено благодарение на милостта ми.

Б — Но не съм само аз. Всеки е обречен да очаква смъртта от мига на раждането си.

Мъжът — Друго имам предвид. Беше ме забравил, нали? Живееше си, без да усещаш дъха ми. Търсеше наслади, за да разрееш заблудите, без обаче да съзнаваш, че насладите, към които се стремеше, са сами по себе си заблуди. Не се и сецаше за мен, но през това време душата ти гладуваше. А изгладнелите души ме търсят и зоват. В стремежа си да ми се изплъзнеш ти, напротив, ме зовеше.

Б — А-а!

Мъжът — Аз не руша, а създавам. Ти забрави мен — майката-съзидателка. Да ме забравиш, значи да забравиш живота. Онзи, който забравя живота, трябва да загине!

Б — А-а! (Пада и издъхва.)

Мъжът (смее се) — Какъв глупак! (На А) А ти не се бой. Ела поблизо.

А — Чаках те. Не съм страхливец, че да се боя.

Мъжът — Мечтаеше да видиш лицето ми. Съмва вече. Можеш да го видиш.

А — Нима това си ти! Не съм и предполагал, че лицето ти е тъй прекрасно!

Мъжът — Не дойдох да ти отнема живота.

А — Но аз те чаках. Не искам друго освен теб. Животът ми е безразличен. Вземи го! И облекчи страданията ми!

Трети глас — Не говори глупости, а се вгледай внимателно в лицето ми. Пощадох те, защото не ме беше забравил. Но не си мисли, че одобрявам всички твои постъпки. Разгледай ме добре! Е, проумя ли си грешките? Знай, че и занапред само от теб ще зависи дали ще живееш или не.

Гласът на А — Струва ми се, че лицето ти се подмладява постепенно.

Трети глас (тихо, спокойно) — Съмна. Можеш да ме последваш по големия свят.

Мъжът с черната маска и А изчезват в розовото зарево на настъпващия ден.

* * *

Няколко стражници влачат трупа на Б. Мъртвото тяло е голо и покрито тук-там с рани.

[1] *Атман* (санскр. атман) — едно от основните понятия в религиозно-митологичната система на индуизма. Употребява се за означаване на субективното психическо начало, на индивидуалното битие, на „душата“, разглеждани в личен и универсален план. — Бел.р.

↑

[2] *Упанишади* — религиозно — философски писания, съдържащи мистични доктрини, свързани генетически с ведите — основните съчинения на индуистката митология. — Бел.р. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.